

MÄNGUFILM

“MEETA”

MÄNGUFILM "MEETA"

Inimesed ei taha rääkida haigustest, eriti rasketest haigustest. Metastaatilise rinnavähiga naised on ühiskonnas nähtamatud patsiendid, kelle igapäevased üleelamised tihtipeale välja ei paista, kuigi on nende elu lahutamatu osa. Haigustest mitte ainult ei või, vaid tuleb rääkida. Ainult nii saab suurendada teadlikkust ja võidelda tabudega, kuid anda ka lootust.

Haigusteadlikkuse suurendamine aitab võimestada inimesi nende igapäevaelu raskustes ning õpetab olema targem patsient. Teadlik inimene oskab küsida arstilt rohkem ja täpsemalt, hoomates paremini temaga toimuvat paratamatute elumuutuste keerises. Teadlikud lähedased oskavad olla paremini toeks.

Film esilinastus ETV ja ETV2 kanalil 13. oktoobril, mil tähistatakse üleilmselt metastaatilise rinnavähi teadlikustamise päeva. Otse- ja järelvaatamisega oli kahe kanali peale vaatajaid kokku 33 000. Veebi otse- ja järelvaatamisi juurde arvestades lisandus veel 4400 vaatamist, mis teeb filmi koguvaatajate arvuks 37 400.

<https://vimeo.com/873613164/04a9f107c9>

RINNAVÄHK EESTIS

Rinnavähk on kõige sagedamini esinev pahaloomuline kasvaja Eesti naistel. Iga aasta haigestub rinnavähki enam kui 800 naist. Varakult avastatud rinnavähk on ravitav, aga pahatihti jääb see varajases staadiumis märkamatuks. Umbes 7%-l esmadiagnoositutest on vähk juba metastaseerunud, 20–30% juhtudest metastaseerub haigus aja jooksul.

Vähk on nagu tiksuv pomm, mis võib tabada meist igaüht. Film näitlikustab, kuidas haiguse ägenedes muutuvad igapäevased mured tühiseks. Vähiga kaasneb minapildi muutus, mis puudutab eriti nooremaid rinnavähiga naisi (rinnaeemaldusoperatsioon) ja keemiaravi saanuid, kel juuksed jt kehakarvad välja langevad.

Eestis pakutakse küll vähi sõeluuringuid, ent sõltuvalt tüübist jääb osalus 54–62% kanti. See tähendab, et tervema ühiskonna jaoks tuleb tegeleda ka muude teavitustegevustega.

FILMI IDEE

Rinnavähiga naiste teekondi kaardistades ilmnes, mida ja kuidas on haigus nende elus muutnud. Tagasisidest kumas eredalt läbi ühiskonna vähene teadlikkus, mis paratamatult sunnib haigeid end pidevalt selgitama ja põhjendama.

Metastaatilise rinnavähiga naised kogevad oma haigusteedkonnal palju muutusi, mida on kõrvaltvaatajal raske mõista. Filmi formaat võimaldas avada muidu varjatuks jäävat ning üksikut teekonda, tekitada sügavamad empaatiat ning suurendada teadlikkust. Visuaalselt kaunist, ent kurba lugu rääkides oli võimalik panna vaataja peategelasega samastuma ning jätta kustumatu mälestus, mis kanduks edasi vaataja igapäevasesse tervisekäitumisse.

"Meeta" läbiv sõnum on, et ka kahtluse korral tuleks minna kontrolli. Haiguse ignoreerimine seda ei ravi, kuid varajane diagnoos võib päästa kõige hullemast.

FILMI SISU

Filmi eesmärk on tuua aus vaade haigusesse, mille reaalsus on, et see ei lähe alati mööda. Metastaatiline rinnavähk võib olla nii hõlmav, et tervenemist ei toimugi. Vaatamata sellele on varajane avastamine tähtis, sest kiire meditsiiniline sekkumine võimaldab märkimisväärselt kauem elada.

Tegevuse keskmes on just noored tegelaskujud, kes ei näe end ohurühma kuuluvana, ega soovi võtta osa haiguseltsidest ega -klubidest. Noorem elanikkond on harjunud filmi formaadiga, mistõttu on tõenäolisem, et nad info avatud meelega vastu võtavad.

Ühekülgse mulje vältimiseks on filmis kokku kirjutatud erinevate naiste lood. Selline lähenemine võimaldas ühe filmiga avada laia teemade spektrit argistest perekorralduslikest küsimustest seksuaalsuseni.

